

# De Heraut

van de

## Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124.)

Zondag 19 Augustus 1906. N°. 1494.

Dit blad wordt geregeld de Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE; Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam. Inzendingen, die later dan Donderdag v. namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementenprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20, voor België per jaar f 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere buitenland per jaar f 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f .10. Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam. Advertentie: van 1 tot 6 regels f 1.20, voor elk regel meer f .20. Aanvragen en vermelding van lievelingen f .12 per regel.

### „Een zoon zal zijn Vader eeren.“

Een zoon zal den vader eeren, en een knecht zijnen heere; ben ik dan een vader, waar is mijn eere? en ben ik een heere, waar is mijn vrees? zegt de Heere der heirscharen tot u, o priesters, verachtters mijns naams; maar gij zegt: Waarmede verachten wij uwen naam?

Maleachi 1 : 6.

Tweeërlei ligt in den heerlijken Vader-naam.

Het eerste is de vaderlijke ontferming. „Gelijk een vader zich ontfermt over de kinderen, alsoo ontfermt de Heere zich over degenen die Hem vrezen.“

Dat is hetgeen aan het kind van zijn vader toekomt.

Maar uiteraard is de betrekking van vader en kind weerkerig. Licht er in den vader-naam de profetie van ontferming voor het kind, er ligt evenzeer in de eisch van onderwerping en gehoorzaamheid van het kind aan den vader.

Zelfs is de openbaring in de Heilige Schriftuur met dien strengen kant van den vader-naam begonnen. Ge hoort aanvankelijk nog niet van teedere ontferming, maar welgaat van Horeb het: „Eert uw vader en uw moeder“ uit.

Ja, sterker nog. In de tien geboden jaagt de vader-naam eer ontzetting aan, want immers het heet daar niet alleen, dat ge vader en moeder zult eeren, maar veel banger, dat de Heere uw God is een God vol nijd, die „de misdaden der vaderen bezoekt aan de kinderen, tot in het derde en het vierde geslacht.“

Eerst daarna, en later, als van geslacht op geslacht de onderwerping, de gehoorzaamheid, en het geven van eere aan den vader is ingeprent, en diep wortel heeft geschoten, treedt ook de verwikkende, de vertroostende zijde meer op den voorgrond. Zoo gaat 't door 't lied van den psalmist en het gezicht van den profet tot al hooger teederheid, en komt 't eindelijk in het Nieuwe Testament, voorbereid door het Oude, tot dat zalig besef van het uit God, als Vader, geboren zijn; tot het zich voelen, weten en kennen als Gods „lieve kind,“ en tot die hemeltaal op menschenlippen, als het uit de ziel naar boven jubelt: *Abba, lieve Vader!*

En die toon van het *Abba, Vader!* is juist daarom zoo roerend diep, omdat de strenge toon van het: Ben ik een Vader, waar is mijn eere! niet alleen voorafging, maar onveranderlijk aanhield en geen oogblik is losgelaten. De vertroosting van het „Onze Vader“ wortelt in de onderwerping die aan het kind zoo diep is ingeprent.

Dus niet, gelijk thans onder veel naam-Christenen, die met de liefde van den Vader-naam alle verschil en onderscheid tusschen hetgeen heilig en hetgeen onheilig is onkenbaar maken, en juist daardoor uit den Vader-naam alle bepaaldheid, alle hooger betekenis, en allen zaligen prikkel wegnemen. Neen, in Gods wonderbare openbaring gaat de plicht van het kind jegens zijn vader voorop. En eerst als die diep ingeprent is, bloeit op dien toebereiden akker de heerlijkheid der vaderlijke ontferming, en wordt de zaligheid van kind van God te zijn, ingeluid.

Toch begint die voorbereiding volstrekt niet eerst op Sinai; neen, ze begint in het Paradijs, en is uit het Paradijs onder alle volkeren in de kindereere die aan de ouders toekomt, uitgegaan.

Zij, die naar vreemde landen, zonder Doop, togen, stonden keer op keer verbaasd, zoals ze onder Heidenen en Mohammedanen een eeregeving van het kind aan den vader vonden, gelijk die onder ons, Christenen, nauwelijks bekend is.

Tot zelfs in China en Japan stonden deze reinigers verwonderd, over de natuurlijke behoefte van het kind, om zijn vader steeds met ontzag en eerbied te bejegenen. En, let wel, niet alleen namen ze dat waar bij het jonge kind, dat nog van zijn vader leven en leeren moest, maar soms zelfs bij mannen van 50 en meer jaren voor hun vader van 70 of 80 jaren. Altoos dezelfde diepe eerbied, o. m. zich hierin openbarende, dat de zoon in de tegenwoordigheid zijns vaders staan bleef, en zich niet nederzette eer zijn vader hem hiertoe verloor gaf.

Dit is de „gemeene gratie“ onder deze volkeren. Nawerking van natuurverhouding en Paradijs-ordening.

Van Godswege nergens de chaos. Alles vastgelegd in heilige ordinaantien. Op elk terrein gebod en onderwerping, gezag en gehoorzaamheid, hoogerheid en eeregeving. En juist hierdoor de menschelijke samenleving boven die der dieren uitgaande.

Want ook in de dierenwereld toont zich

reeds een zinbeeldig hooger leven. De zorge van een klokken voor haar kiekens is teeder, en te gelijk heldenmoedig. En die band tusschen de ouders en hun jongen, teekent zich in de dierenwereld allerwegen af. Zelfs scherper dan onder menschen. De klokken beschaaft nog zoo menige moeder. Maar in de dierenwereld houdt het niet aan. Hier duurt de ordening zoolang als de behoefte voortduurt. Maar dan is het uit, en een jaar later weet geen jong of geen moeder meer, wat teedere verhouding beiden eens saambond.

En nu is in de menschenwereld het uitgangspunt één. Het kind onder menschen en het jong in de dierenwereld vindt in wie 't genereerde en den levensoorsprong en de eerste voeding, verzorging en opvoeding. Als uit het zaad en het bloed des levens, komt de band, de verhouding, de betrekking op. God heeft, als Schepper, deze zijn heilige ordinaantien tot in het levensbloed zelf voor beide, mensch en dier, vastgelegd. Maar bij den mensch gaat die band der natuur ongemerkt over in den band der zelfbewuste kennis. De ordening, in de natuur gelegd, gaat over in een ordening van plicht en roeping.

Zoo ontluikt zich een hooger, een veel rijker gedachtenkring. Wat ontluikt is het gezinsleven, en in dat gezin is een eenheid onder een hoofd en een veelheid van personen, die zich onder dat hoofd voelt saambonden. En het is God zelf, die dit als inzetting schept, steunt en in stand houdt. Zoo zelfs, dat, hoe roekeloos de zonde er ook tegen ingaat, ja tot in vadermoord en bloedschending, de gemeene gratie toch triomfeert, en Gods inzetting in haar hooge eere handhaaft.

Maar dit alles heeft nog veel hooger bedoelen.

Het is niet alleen een wonder-eenvoudige ordening Gods, waaruit heel onze organische saamleving in gezin, bloedverwantschap, maatschap, geslacht, stam, volk en staat als van zelf opkomt, en waaraan dat alles kracht tot instandhouding ontleent, maar er ligt in dezelfde ordening tevens het heiligste mysterie verborgen.

Al toch wat uit die ordening opkomt, is te gelijk zinbeeldige aanduiding van 'menschen verhouding tegenover zijn God. En dat niet alleen zinbeeldige aanduiding van onze creatuurlijke verhouding, in zooverre we, achter vader of moeder om, en in veel dieper zin nog, aan God als onzen Schepper ons aanzijn en ons leven danken; maar veel sterker aanduiding nog van den mystischen band, waarmee de genade ons in Christus aan onzen God verbindt. Of zegt niet de apostel dat het *huwelijk* onzen band aan Christus verzinnebeeldt? Teekent Christus zelf ons niet het rijk der heerlijkheid voor Gods troon als het *Vaderhuis*? Heet niet die heerlijkheid *zelve onze erfenis*? Zijn wij niet *erfgenamen* Gods, en mede-erfgenamen met Christus? Heeten we niet uit *God geboren* te zijn door den Heiligen Geest? Is zoo God niet *onze Vader* in heel anderen, veel hooger zin? En is het niet eerst in de sfeer der genade, dat het *kindschap* zijn rijke, intieme betekenissen erlangt?

En dat alles, niet alsof, ons ter opheldering, het genadeleven *vergeliken* wordt met toestanden, die op aarde onder menschen vanzelf ontstaan waren. Neen, omgekeerd, dit alles heeft zijn eeuwige realiteit in de hemelen, en het is God zelf, die op aarde zulke verhoudingen en toestanden *schiep* en tot aanzijn riep, om in deze beeldentaal ons de eeuwige dingen af te spiegelen.

De splitsing van den éénen mensch in *man* en *vrouw* is deeling van 't te groote, doch om daarna het eerst in deelen gesplitste in de aanbidding van onzen God weer te herenigen.

Niet alsof bij den man alleen het *koels*, en alleen bij de vrouw het *teedere* zou te vinden zijn. „Gelijk een vader zich ontfermt over de kinderen, zoo ook ontfermt zich de Heere.“ En daarnaast heet het: „Ook al kon een moeder haar zuigeling vergeten, de Heere vergeet u niet.“

De splitsing, de deeling in man en vrouw is een heel andere, in het genereeren, ontvangen en baren onderscheidenlijk voorgesteld. Maar voor de ordinaantien maakt die splitsing geen verschil. Vader en moeder zijn een eenheid. Eert uw vader en uw moeder! Nooit wordt de moeder achtergesteld of de man voorgeschoven. Mits de vrouw zelve een hoofd in het gezin eere, is haar eere in dat gezin met die van den man één. Niet in de Heidenwereld, en ook niet bij de Mohammedanen, maar wel bij Israel en onder de Christenen. Nu nog is onder al wat Jood heet de eere der moeder aan die van den vader op zijn minst gelijk.

Toch is de splitsing, de deeling werkelijk. De moeder-idee heeft een geheel eigen wereld van rijke gedachten ontwikkeld, en daarnaast

staat de vader-idee, niet als armer, maar als even rijk.

Aldus heeft zich een onuitputtelijke rijkdom ontplooid in die deeling en vereeniging van vader en moeder, en het is nu deze volheid, die als reflex uit het kind-zijn, zich in oneindige volkomenheid op God richt.

Hier is in het „Onze Vader“ de moeder-idee ingegrepen, en het is de gewaarwording, de aandrang van een onnaspeurlijk rijkte volheid van hoogerheid, teederheid en toevoelende genade en liefde, die onze ziel bij het uitspreken van het *Abba Vader* ondervindt.

Alleen maar, en hier schuilt het gevaar, die aandoening is zoo overstelpend, dat o, zoo menig kind van God wel elken morgen nieuw met volle teugen die liefde en genade indrinkt, maar niet let op de hoogerheid, niet denkt aan de ordening, vergeet de onderwerping, nalaat de gehoorzaamheid. En dan is het dat God de Heere ook tot ons komt, en ook ons afvraagt: „Een zoon zal den vader eeren. Ben ik een *Vader*, waar is dan mijn eere?“

Wat antwoordt ge dan?

### Voor Kootwijken Scholen.

In hartelijken dank ontvangen een post-wissel / 3 Uniepost Nunspeerdorp. Dringend verzoeken wij onzen scholen te gedenken.

Namens het Bestuur,

D. HULLEMAN,

Kootwijk.

Penningmeester.

### Officiële Berichten.

De kerkeraad van Werkendam A maakt bij deze bekend, dat het adres van heden af is aan den scriba

JAN VISSER A.Z.,

Werkendam, Zandweg.

Werkendam, 7 Aug. 1906.

Gisteren was het voor onze gemeente een blijde dag. In het voormiddag werd onze beroepen candidaat, de W. E. W. heer J. Brinkman, door zijn broeder Ds. H. Brinkman, te Oldemarkt, met een schoone en ernstige rede naar aanleiding van Jes. 40 : 1, 2, en door oplegging der handen in zijn dienstwerk alhier bevestigd.

Des namiddags verbond zich de bevestigde leeraar aan de gemeente met een treffende rede over Hand. 4 : 12. Beide keeren bevatte het kerkgebouw een talrijke schare aandachtige toehoorders. Aan het einde van deze plechtigheid werd gezongen Ps. 103 : 1.

Stelle de Heere onzen jeugdigen leeraar voor ons tot een rijken zegen.

Namens den kerkeraad,

H. BRINK, scriba.

Brilen, 13 Aug. 1906.

P. S. Het adres van den kerkeraad is voortaan: Ds. J. BRINKMAN.

Kort verslag van de vergadering der classis Gorinchem, 2 Augustus 1906, te Gorinchem.

Art. 1. Vaststelling van het moderamen: K. J. Kapteijn, V. D. M., praeses; C. J. H. van Diemen, V. D. M., scriba; J. v. d. Vlies, V. D. M., assessor.

Art. 2. Al de kerken zijn wettig vertegenwoordigd. Aan twee diakenen wordt, de reden hunner afvaardiging gehoord, keursten verleend.

Art. 3. De notulen worden gelezen en ongewijzigd vastgesteld.

Art. 4. Verrekening geldelijke zaken.

Art. 5. Ter vergadering is tegenwoordig H. A. van Andel, V. D. M., van Zuidland, afgevaardigd door de vergadering van zend. dep. der classis Brielle, Dordrecht en Gorinchem, met het voorstel, of de classis Gorinchem bereid is, samen te werken met de kerk van Rotterdam, ten einde een tweeden dienaar uit te zenden, en zoo tegelijk de Med. zending te bevorderen. De classis benoemt drie deputaten om deze zaak zoo mogelijk tot een goed einde te brengen.

Art. 6. Verslag van deputaten over de acta der particuliere synode j.l.

Art. 7. Behandeling van het aangehouden voorstel van Giesendam A (kort verslag *Heraut* No. 1482). Daar de meeningen over dit voorstel gedeeltelijk zijn, wordt de discussie over dit onderwerp gesloten.

Art. 8. Ingekomen stukken: Missive van deputaten synodi, tot ontwerp van een plan tot vermeerdering van het aantal classes. De classis heeft geen opmerkingen. En haar samenvoeging blijft onveranderd.

Art. 9. Ouders- en kerkcommissie. Art. 41 der K. O. De afgevaardigden van de kerk te Vianen, bedanken bij dezen, namens hun kerk en hun dienaar des Woords, Ds. Steph. Vos, voor de hulp, van de dien. d. W. der classis genoten, tijdens het opnoothoud elders van Ds. Vos, tot herstel zijner gezondheid. (Art. 6, K. O. verslag *Heraut* no. 1482). Tot hun blijdschap kunnen ze mededeelen, dat de gezondheidstoestand van Ds. Vos iets vooruitgaande is.

Art. 10. Regeling der vacaturebeurten: Asperen, de dien. d. W. C. J. H. van Diemen en J. E. Reijenga.

Giesden Nieuwkerk, Giesden Oudekerk en Feursum, de dien. d. W. J. F. van Hulstijn en K. J. Kapteijn.

Lexmond, de dien. d. W. J. v. Andel en W. H. Bouman.

Noordeloos, de dien. d. W. H. Haspers en J. van der Vlies.

Art. 11. Lezing der korte notulen.

Art. 12. Sluiting der vergadering.

Namens de classis,

C. J. H. VAN DIEMEN, scriba.

Kort verslag van de vergadering der classis Brielle, gehouden te Vlaardingen, den 19den Augustus 1906.

1. De vergadering wordt op de gebruikelijke wijze geopend.

2. Op één na zijn al de kerken vertegenwoordigd. Door omstandigheden kwam van een paar kerken slechts een afgevaardigde ter vergadering; er waren, wegens vacatie, enkele predikanten afwezig.

3. Nadat het moderamen zich heeft geconstitueerd, worden de notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

4. Achternavolgens wordt rapport uitgebracht van de vergadering der Part. Synode; zoomede van de kerkvisitatie op het eiland Voorne, waarvoor aan rapporteurs wordt dank gezegd.

5. De acta, betrekking hebbende op het beroep van Ds. E., naar Stad aan H., worden in orde bevonden; zoo mede die van Ds. W., die naar Sauwert is beroepen, aan wien een bewijs van loomaking van de classis wordt ter hand gesteld.

6. In zake buitenlandse zending wordt aangenomen, dat de classis de zending van Rotterdam B zal stennen. Bijzonderheden daaromtrent zullen later worden vastgesteld.

7. Het voorstel tot wijziging der classis Brielle vindt veel bevestiging, en wel met het oog op de geestelijke en stofelijke schade, die de classis daarvan lijden zal; al moet toegestemd, dat er ook wel enig geestelijk voordeel aan verbonden is. De bezwaren zullen aan de commissie al hoe worden medegedeeld.

8. Door den quacitor wordt rekening en verantwoording gedaan over het laatste boekjaar, en voorts de gelden verrekend en geteld.

9. Aan Spijkenisse wordt een consulent toegewezen. Een bezwaar van O. wordt niet onvankelijk verklaard, aangezien daarmede niet de kerkelijke weg is gevolgd.

10. Een verzoek om financieel steun aan R. kan niet worden toegestaan. De kerkeraad moet die aangelegenheid anders behandelen, en daar die aangelegenheid eigenlijk de diaconie betreft, moet die kerk zelf de hulp voor die belangen bij andere kerken inroepen.

11. Met het oog op de mogelijke wijziging der classis, wordt de behandeling van een voorstel tot verandering in de wijze van subdiaken van hulpbeheb. kerken uitgesteld.

12. De kerk van Zuidland wordt aangewezen zich in contact te stellen met de Ger. gemeente onder 't Kruis te Dirksland, om die, zoo mogelijk, onder ons Gereformeerd kerkverband te brengen.

13. Aan een verzoek om wijziging te brengen in de lijst der vacaturebeurten, kan eerst het volgende jaar worden voldaan; doch onder de reeds vroeger gestelde voorwaarden, dat de vacante gemeenten ook gewillig zijn de daarvoor door de classis aangewezen dienaar des Woords te ontvangen.

14. De volgende vergadering der classis zal door kerk A van Vlaardingen worden bijeengeroepen.

15. Ds. Wiersma, die de classis gaat verlaten, spreekt een afscheidswoord, wat beantwoord wordt door Ds. Sieders, waarna de vergadering Z. E. W. toezigt psalm 134 : 3, en de zitting met dankgebed wordt gesloten.

Namens de classis voornoemd,

A. Delfos, Scriba.

13 Augustus 1906.

### Buitenland.

Engeland. De schoolstrijd.

Ook in Engeland wil de liberale partij de volkschool van de religie losmaken en daarom is het niet te verwonderen dat, nu het ministerie Bannerman aan het roer is, een poging wordt gemaakt om een nieuwe schoolwet in te voeren. Tot 1870 is de volkschool in Engeland vrij geweest. In 1870 bepaalde de wet, dat alle kinderen van 5 tot 14 jaar school moesten gaan. Ook werden schoolcommissies (school-boards) ingesteld, die scholen oprichtten, waar er tot voren geen waren, terwijl deze ook de macht hadden, belastingen voor hunne scholen te heffen. Op deze staatscholen werd godsdienstonderwijs gegeven zonder kerkelijke kleur; men leerde den kinderen de Tien geboden, het Onze Vader, de Bergrede, de gelijkenissen den Heeren, enz. De staatscholen konden echter de vrije Christelijke scholen niet verdringen. Deze laatste scholen hadden in het begin dezer eeuw ongeveer 2,500,000 leerlingen, ongeveer evenveel als zij de staatscholen bezochten. De natie verlangde echter een verandering van de schoolwet, die onder het ministerie Halfour in 1902 tot stand kwam. Door deze werden de schoolcommissies afgeschaft, en in plaats daarvan werden de gemeenteraden of algemeene raden met de leiding der scholen belast. Deze hadden nu het bestuur over alle scholen, en moesten ook er voor zorgen, dat alle scholen door de schoolbelasting werden onderhouden. De vrije scholen behielden het recht om te blijven bestaan en godsdienstonderwijs te laten geven naar de behelzen dergenen, die ze gebruikten. Nu gebeurde het echter, dat in de

vrije scholen der Anglicanen ook kinderen der non-conformisten onderwijs ontvingen. Het spreekt van zelf, dat dit onderwijs in ritualistische geest gegeven werd, waarover de non-conformisten zoo hoos werden, dat zij in bond met de liberalen slechtweg het betalen der schoolbelasting weigerden. Tengevolge van deze agitatie werd door het ministerie Bannerman een nieuwe wet voorgesteld, die het laatst der vorige maand bij derde lezing in het Lagerhuis met 359 tegen 177 stemmen aangenomen werd. Door deze wet wordt de volkschool in de steden door den gemeenteraad, op het land door den Algemeenen Raad ter bestiering gegeven, met de verplichting, alle scholen gelijkelijk te onderhouden. De gemeenteraden hebben echter het recht, te bepalen of er al dan niet godsdienstonderwijs zal gegeven worden en de wet bevestelt het aan, dat godsdienstonderwijs zoude gegeven worden in een zin, die geen aanhang van eenige kerk krenkt, terwijl ook de onderwijzers niet verplicht worden godsdienstonderwijs te geven. Daarmede waren de Nonconformisten tevreden gesteld, maar ook mag het onderwijs in de religie volgens de confessie der ouders tweemaal in de week of in de steden elken dag gegeven worden, maar buiten de scholen, en wanneer vier vijfde der ouders het begeren.

Bij een proces, dat dezer dagen gevoerd werd, is door den rechter uitgesproken dat scholen, waarop confessioneel onderwijs wordt gegeven, geen recht hebben op het geld dat de belasting betalende burgers voor het onderwijs moeten offeren. Wanneer deze uitspraak in de laatste instantie wordt bevestigd, dan is de grootste steen des aanstoots voor de non-conformisten weggenomen.

Men voorspelt dan ook, dat in dit geval Bannerman zijn schoolwetnovelette terug zal nemen, zoodat alles dan bij het oude blijft; met dit onderscheid, dat geen schoolbelasting door de dissenteren zal worden betaald ten behoeve van scholen, die in hoogerkerkelijken zin gedreven worden.

Frankrijk. De Protestantische Theologische Faculteit van Parijs.

Toen Duitschland in 1871 Elzas en Lotharingen annexeerde, werd de Protestantische Theologische Faculteit van Straatsburg naar Parijs verplaatst.

Deze Faculteit is echter door de jongste wet op scheiding van Kerk en Staat opgeheven of liever, de Staat wil niet langer de professoren der faculteit bezoldigen en die faculteit wordt van af 1 November van dit jaar niet meer als deel van de Parijsche Universiteit beschouwd. Dientengevolge heeft zij bij het eindigen der colleges van den laatste cursus reeds een waardeerend afscheids woord van den Universiteitsraad gekregen.

Nu heeft zich een vereniging gevormd om de Parijsche faculteit te laten voortbestaan, die daarvoor 60,000 francs 'sjaars aan contributien moet verzamelen.

Hiervoor zijn reeds 40,000 francs in Frankrijk en in het buitenland gevonden. De rest hoopt men nog te krijgen. Wij durven echter niet zeggen dat het voortbestaan der Protestantische Theologische Faculteit te Parijs reeds verzekerd is. Immers heeft deze instelling sedert jaar en dag de moderne richting voorgestaan. Mannen als Révillat en Sabatier, corpheeren der moderne richting, waren er aan verbonden en wij meenen dat het ook in Frankrijk moeilijk zijn zal om op den duur geld te vinden voor een faculteit die niet op de bodem der Heilige Schrift staat.

Hoe het gaan zal met de Theologische Faculteit te Montauban, die meer van rechtinnige richting is, vernamen wij niet. Wij meenen dat deze beter in staat zal zijn zich te handhaven dan de Parijsche. Mocht de oude geest der Hugenoten nog eens vaardig worden over het oerhijfel der Franse Gereformeerde Kerken!

Rusland. Wat van officieren wordt verwacht.

Wat er in het ongelukkige Rusland tegenwoordig omgaat is moeilijk te weten. De correspondenten uit het buitenland, die in de Russische rijk vertoeven, leveren berichten die niet altijd betrouwbaar zijn, al zijn zij beurs-speculant niet onwelkom.

Toch blijkt uit alles, dat in het groote rijk van den caaar een ontzachelijke worsteling plaats heeft. Is het evangelie niet aldaar in genoegzame mate aanwezig, om bederfwerend te zijn? Wanneer dat het geval is, en wij hopen het, dan is het niet te danken aan de regering, die jaren lang de belijders van den Christus, als zij niet behoorden tot de Grieksch-orthodoxe kerk, met alle macht heeft vervolgd en uitgebannen.

Opmerkelijk is, dat volgens den aartsbischop van Wolhynis, Atony, „de wedergeboorte van het Russische volk,“ niet te verwachten is van de kerk noch van de school, maar van de officieren van het leger! Aan deze wordt de opvoeding der mannelijke jeugd jaren lang toevertrouwd, en daardoor moeten zij het Russische volk een nieuwen geest inplanten! Het blijkt dat deze aartsbischop weinig hoop koestert, dat in de dorre beenderen der Grieksch-orthodoxe kerk, nieuw leven zal varen. Maar het is ons een raadsel, hoe hij er toe komt om van krijgslieden te verwachten, wat de kerk des Heeren gepreken is te geven.

Een vernielingsgeest heeft zich van het Russische volk meester gemaakt. Niet alleen in de Baltische provincies, maar ook in het binnenland, met name in het oostelijk deel van het rijk zijn vele huizen van bezitters van landgoederen verwoest. Waar de verhouding tot die bezitters goed was, werd hun eerst verzocht

hun goed te verlaten, daar men van plan was het in de asch te leggen. En gelijk gedreigd was, geschiedde het ook. Anderen wisten hun kastel te bewaren, door de boeren te verklaren dat zij hunne maatregelen genomen hadden; zij huurden mannen tegen f 30 per hoofd om, als hun huis in brand gestoken werd, tegelijk het boerdorp aan de vier hoeken in brand te laten vliegen; waarop besloten werd alles maar bij het oude te laten.

Dit is zeker, dat men in Grieksch-orthodoxe kringen naar middelen zoekt, om tot betere toestanden te komen. Zoo bespreekt men de vraag, hoe men de seminarieën voor geestelijken zal verbeteren; deze zijn over het algemeen meer inrichtingen waarin zonen van geestelijken worden onderwezen, dan scholen waarin aanstaande dienaars der kerk voor ambtsdragers worden opgeleid. Zeer komen de „popen“ er tegen op, dat men het kerkelijk landbezit wil ophelven! Daardoor zou de financiële toestand der geestelijken onhoudbaar worden, en voor de boeren bracht het geen noemenswaardig voordeel. Ook bespreekt men de wenschelijkheid, dat de gemeenten hunne geestelijke herders zullen mogen kiezen, in plaats dat zij door de bisschoppen gesonden worden. Uit het hart van vele leden der Russische geestelijkheid is het ook gesproken, als aangedrongen wordt op het ophelven van het verbod voor geestelijken van het aangaan van een tweede huwelijk. Ook zijn er, die van een synodale reorganisatie der Griekse kerk alle heil verwachten.

## Gemengd Nieuws.

**Het Kerkelijk Karakter der Zending.** Wij lezen in de *Hof*:

Het is bekend, dat in vele Kerken het werk der Buitenlandsche Zending van verenigingen uitgaat, in plaats van uit de kerk zelf. Er zijn omstandigheden, die het noodzakelijk maken, dat verenigingen het werk in handen nemen. Wanneer de Kerkgenootschappen niets anders zijn dan administratieve lichamen, zoals in Duitsland, de Nederlandse Hervormde Kerk en gedeeltelijk in Engeland, is het zonder twijfel een goede zaak, wanneer verenigingen zich de zaak aantrekken, die door de Kerk als lichaam niet gedaan kan worden of verwaarloosd wordt; maar de Kerken geven zich daardoor een getuigenis van armoede. Men begint het dierhalve ook te gevoelen, en vooral in kerkelijke kringen in Nederland, dat die ongeregelde toestanden niet behooren voort te duren. Of men in staat zal zijn, de buitenlandsche Zending in verband te zetten met een Kerk, die vrij is van alle confessionele banden, zal de tijd leeren. Wij verstaan het niet, hoe men dit mogelijk zal maken. Waar het geloof niet langer de band van eenheid is, kan van een gemeenschappelijke werkzaamheid sprake zijn. Het geloof is door de liefde werkende.

**Oorsprong der Stundisten.** Dikwijls hebben wij van de Stundisten in Rusland hooren spreken, doch niet velen zal het bekend zijn, hoe deze secte in het rijk des Caaren ontstond. Wij vernamen daar omtrent het volgende:

Er was een kolonie Duitschers uit de Palts te Rohrbach, niet ver van Odessa, ontstaan. Deze kolonie werd door den predikant Bonekemper geleid. Deze had in de gemeente Rohrbach behalve de Godsdiensttoelatings ook „Stunden“ gehouden, gelijk die in het land van Bergen in Württemberg gebruikelijk zijn. Zonder zijn toedoen kwamen bij deze „Stunden“ ook Russische boeren; Bonekemper nam ze aan, onder voorwaarde dat zij volgens de wet die toen in Rusland gold niet uit de Russische Staatskerk zouden treden, en onderwees ze in de hoofdpunten des Evangelies. Heerlijk ontkiemde in de harten der boeren het zaad van Gods Woord, hetgeen door hun wandel werd bevestigd. Zij dan, op die wijze tot bekering gekomen, werden in hun dorpen verbreiders van het Evangelie; zij hielden ook hunne „Stunden“, waarbij zij op eenvoudige wijze de Schrift uitlegden en voorgingen in den gebede. De Griekse geestelijken noemden de menschen „Stundisten“. Onder dezen naam breidde zich de beweging snel uit. Daarbij kwam dat de Engelsche Bijbel-agent Melville, en de Engelschen Lord Radstock er door middel van den bekenden overste Panschikow ieder op hun terrein het „Stundisme“ bevorderden.

De vervolgeling bleef niet uit. De regering woedde tegen de „Stundisten“ als waren zij gewarlijke misdadigers. Zij werden tot gevangenisstraffen en tot zware geldboeten veroordeeld, ja, sommigen hunner werden gedepoteerd, verbannen. Maar desmettegenstaande breidden de Stundisten zich gedurig uit; ook onder de Molokanen werden vele Stundistische gemeenten gevormd; de zoogenaamde nieuw-Molokanen. Tegenwoordig schat men het aantal Stundisten op 2 miljoen.

De Stundisten hebben reeds met veel strijd in eigen boezem te doen gehad. In den tijd der eerste vervolging onder Caar Alexander III droegen de Baptisten in hunne kringen binnen en schikten veel verwarring. Nauwelijks was omstreeks 1890 de Baptistische strooming een weinig teruggedrongen, of de z.g. Maljawentzi, een mystieke secte, staken het hoofd in hun midden op. Doch de jongste berichten gaven wel eenige hoop dat de Stundisten ook die crisis zullen te boven komen. Lepsius woonde in September een groote vergadering van Oud- en Nieuw-Molokanen in hun dorp Asbrachanka, in de nabijheid van de Zee van Azof, bij. Hij besloot zijn verslag met de geestdriftige woorden: „Wij hebben het gebeurte van de Russisch-Evangelische Kerk bijgewoond!“

Mocht deze verwachting bewaarheid worden. Revolutionaire machten richten in Rusland groote verwoestingen aan. De enige macht daartegen opgewaarden is die van het Evangelie.

WINCKEL.

## Voor Kinderen.

### AAN VRAGERS.

In het boek: „Uit het Leven“, staat een vers, waarin men deze regels aantreft ter vermaning:

„Spring niet als een hollend ros,  
Van den ezel op den os.“

Ook hoort men wel eens zeggen: „Hij springt van den os op den ezel.“ Maar hoe kan men dit zeggen, daar toch niemand op een os zal gaan rijden. (Zoo vraagt J. te H.)

Wat het laatste betreft, er zijn wel landen, waar osen als rijdieren gebruikt worden, doch de vraag is eigenlijk: Hoe komt men er toe, te spreken van iemand, die van den os op den ezel springt, om uit te drukken, hij springt van den hak op den tak, hij verandert telkens van onderwerp, van werk enz. Hoe komen hier os en ezel bij elkaar?

De oplossing ligt hierin, dat oudtijds het spreekwoord luidde: Van den os op den ezel springen. Dat os is niet anders dan ons ros of paard, in het Engelsche *horse*. De uitdrukking wil dus eigenlijk zeggen: Van het paard op den ezel springen, die beiden rijdieren zijn. Een ruiter die zoo telkens van beest wisselde, zou

blijken nog al van verandering te houden en dat drukt het gezegde uit.

Ten slotte is het boven aangehaalde versje nog al dubbelzinnig, wij men er uit lezen kan, dat bollende rossen van den ezel op den os springen. Hoe dit kan, is meer dan ik kan uitleggen, en zeker niet overgenomen „uit het Leven“.

Onze lezer vraagt verder, hoe men eigenlijk schrijven moet, „Het is de penne waard“, of „de penne waard“ of wel „de peine waard“.

Het laatste heb ik nooit ergens gevonden. Het zou dan moeten zijn het Fransche woord *peine* (moete). Trouwens alle drie die uitdrukkingen komen neer op: Het is niet de moeite waard. 't Fransche woord kunnen we echter gerust schrappen.

De penne waard (of weerd) kan men in het oudere Nederlandsch wel vinden, met begripelijk is, wij „pijn“ daarin vaak moeite betoekent. Zoo b.v. zei men „zich verpijnen“ d.i. veel moeite doen, en lezen we van de discipelen dat zij zich „zeer pijnigden om het schip voort te krijgen“.

Toch is de rechte schrijfwijze „de penne-waard“, dat is een verkorting van „den penning waard“, met andere woorden weinig waard. Zelfs vindt men een werkwoord „penne-waarden“, d. i. weinig waard achten of voor weinig verkoopen, of zoo iets.

Een derde vraag is: Hoe hebben wij te verstaan wat geschreven is in Jeremia 27: 1, 2 en 3.

We lezen daar: „In het begin des koninkrijks van Jojakim, zoon van Josia, koning van Juda, geschiedde dit woord tot Jeremia, van den Heere, zeggende: Alzoo zeide de Heere tot mij: Maak u banden en jukken, en doe die aan uwen hals. En zend ze tot den koning van Edom, en tot den koning van Moab, en tot den koning der kinderen Ammons, en tot den koning van Tyrus, en tot den koning van Sidon, door de hand der boden, die te Jeruzalem tot Zedekia, den koning van Juda, komen.“

In den tijd, waarvan hier wordt gesproken, heerichten over Juda de laatste vorsten vóór de ballingschap, Jojakim, Jejachin en Zedekia. Deze vorsten deden allen wat kwaad was in de oogen des Heeren, die hen bracht onder de macht des konings van Babel, welke ten slotte den laatste koning met zijn volk wegvoerde.

Nu was in den raad des Heeren besloten, dat voor een tijd Babel heerschen zou over Juda en de omliggende volken. Dat lezen we duidelijk in hetzelfde 27ste hoofdstuk van Jeremia vs. 6 en 7.

„En nu, ik heb alle deze landen gegeven in de hand van Nebucadnezar, den koning van Babel, mijnen knecht; zelfs ook het gedeelte des velds heb ik hem gegeven, om hem te dienen. En alle volken zullen hem en zijnen zoon, en zijns zoons zoon dienen; totdat ook de tijd zijns eigen lands kome, dan zullen zich machtige volken en groote koningen van hem doen dienen.“

Ook bedreigde de Heere (zie vs. 8) straffen over degenen, die den vorst van Babel niet zouden dienen.

Nu waren, gelijk we weten, de koningen van Juda alles behalve geneigd, zich voor den vreemden veroveraar te buigen. Evenmin waren dat de omliggende volken, als Pheniciërs, Moabieten, enz.

Eik hunner op zich zelf echter, was te zwak om den grooten, machtigen koning van Babel met goed gevolg te weerstaan. Doch men wist ook toen al, dat eendracht macht maakt. De koningen die door Babel bedreigd werden, zonden gezanten naar Jeruzalem, die met den vorst van Juda moesten raadplegen, over de beste middelen, om zich het juk des konings van Babel van den hals te houden. Deze gezanten zijn de bedoelde in vs. 3.

Doch de Heere wilde, dat men voor Babel bukken zou. Om dat nu allen volken duidelijk te maken beval hij Jeremia te doen wat in vs. 3 wordt gezegd. Hij moest die jukken en banden aan de gezanten meegeven, en (zie vs. 4), een boodschap voor hun heeren er bijvoegen, tot hun waarschuwing en eigen behoud.

Hoe slecht die boodschap in Israel, dat allereerst de zaak aanging, werd ontvangen, zien we uit het volgende hoofdstuk. Het volk heeft Gods stem niet gehoord. De Heere had gezegd vs. 11: „Maar het volk, dat zijnen hals zal brengen onder het juk des konings van Babel en hem dienen, dat zal ik in zijn land laten, spreekt de Heere, en het zal dat bouwen, en daarin wonen.“ Doch Israel hoorde daar niet naar en 't gevolg is geweest, dat het naar Babel werd weggevoerd.

Ten slotte zij op een opmerking van B. geantwoord, dat vele plaatsen in Palestina, in de Schrift vermeld, nu niet meer zijn te vinden of in put liggen. Andere, zoo als Jeruzalem, Nazareth, Hebron bestaan nog; van weer anderen nu bestaande, is niet zeker of zij er oudtijds reeds waren.

Daarbij dient wel in het oog gehouden, dat de tegenwoordige naam dikwijls anders is dan de oude. Schem heet thans Nablos; Joppe heet Jaffa. Sommige plaatsen dragen trouwens reeds in den Bijbel verschillende namen. We vinden b.v.:

Joppe en Japho.

Luz en Bethel.

Sichem en Sichar.

Salem en Jeruzalem enz.

Sichem heeft zelfs ook nog een tijd Neapolis geheeten.

Natuurlijk wordt door dat al het vinden of hervinden van een plaats niet vergemakkelijkt.

HOOGENRIJK.

## Geformeerde Gezindheid.

### Geformeerde Kerken.

**BEROEPEN:** Kruiningen en Zegwaart c.a., J. H. Broek Roelofs, cand. te Hardenberg. — Burum, J. H. Jonker, te Wormerveer. — Laar (Benstheim), J. Visser, te Sprang.

**AANGENOMEN:** Zwolle, W. H. Gispén Jr., te Baarn.

### Nederlandsch Hervormde Kerk.

**BEROEPEN:** Hollum en Ballum, N. Warmolts, te Ternaard. — Genemuiden, G. H. Beskenkamp, te Huizen. — Stiens, Bruins, te Knappe. — Giessen-Oudkerk en Peursum, H. L. A. Feijkes Hm., te Colijnsplaat. — Huisduinen en Terheijden, A. E. van Griethuysen, cand. te Delft.

**AANGENOMEN:** Klundert, A. J. W. van Ingen, te Bergschenhoek. — Minnertsga, H. Guittart, te Hinderloopen.

**BEDANKT:** Femmes-Binnen, N. P. E. G. van Uchelen, te Hilversum. — Oudewater en Oud-Beijerland, B. Batelaan, te Waarder. — Koudkerk a/d. Rijn, M. de Hertog, te Nieuwerk a/d. IJssel. — Hoornaar, G. Benes, te Hoog Bloklund.

## Advertentien.

**L. G. WEISZ & Co.,**  
Commissionairs in Effecten,  
WESTERMARKT No. 21  
AMSTERDAM.

## Uni-bifocale BRILLEN GLAZEN

nieuwste vinding  
voor verasten en lezen te gelijk.  
Uitsluitend bij

**KAREL VAN BUREN,**  
Specialiteit  
Brillen en Pince-nez,  
82 Rokin 82.

## EISMA & Co.

Noordeinde 20, den Haag.  
Kassiers  
en  
Commissionairs in effecten.

Nieuw Bij J. H. KOK te Kampen verscheen Nieuw

**F. Bettex. Twijfel??**

Uit het Duitsch vertaald door — — —  
**Elisabeth Freytag.**

248 Pag. Prijs f 1.40. In stempelband f 1.90

Nieuw Bij alle Boekh. voorhanden. — — — Nieuw

**Gymnasium te Doetinchem.**

Het **TWEDE TOELATINGS-EXAMEN** is bepaald op Dinsdag 4 September. de aanvang der lessen op 5 September. Aanmelding van aspiranten voor het Toelatings-examen liefst vóór 1 September bij den Rector

**Dr. W. H. KRAMER.**

**Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,**  
gevestigd te  
Amsterdam, Keizersgracht 547-549,  
sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

## De Gemeene Gratie

DOOR

**Dr. A. KUYPER.**

Drie deelen.

Prijs f 17.70 ingenaald; f 20.25 gebonden in 3 banden.

Amsterdam—Pretoria.

**HÖVEKER & WORMSER.**

**Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,**

Gevestigd te GRONINGEN.

OUDE BOTERINGSTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.

Telefoon Intercommuniaal No. 674.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Uitstaand bedrag aan Hypotheken op 31 Maart 1906 f 225,557.50,

aan Pandbrieven f 2,312,200.—

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFITT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WTTTEWAAL, VAN STOUTWEGEN, H. LUKING, Mr. F. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: Jhr. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGT, M. UBBENS

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koers 100 pCt. in stukken van f 1000.— f 500.— f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te Amsterdam de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207; te Rotterdam de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

**Werken van Ds. P. A. E. SILLEVIS SMITT.**

**Tusschen de Gouden Kandelaren.**

Twaalf Leerredenen uit de Openbaring van Johannes, (Inzonderheid over de zeven Gemeenten in Klein-Azië)

Prijs f 1.90 ingenaald; in stempelband geteekend door JAC. Ph. WORMSER, f 2.40

## Verzekerdheid.

12 LEERREDENEN OVER ROMEINEN S.

Prijs f 1.75; gebonden f 2.25.

## PAULUS en FILIPPI.

Twintig Leerredenen uit de wordingsgeschiedenis van en uit den Zendbrief aan de gemeente van Filippi.

Prijs f 2.70; gebonden f 3.50.

## Uit de Springader Israëls.

Dertien Leerredenen over de stammen Israëls.

Prijs f 1.90. — In stempelband f 2.40.

Amsterdam—Pretoria.

**HÖVEKER & WORMSER.**

## LEVENSVERZEKERING

**de Nederlanden van 1845**

**BRAND - VERZEKERING**  
**INBRAAK**

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY, KAPITAAL f 4,000,000.00, RESERVEFONDS: ruim f 1,900,000.00

MAANDAG a.s. verschijnt:

**De Leerrede uit te spreken door**  
**Ds. W. H. GISPEN,**

op 19 Augustus 1906,

ter gelegenheid van zijn 50-jarig jubileum als Dienaar des Woords.

Met nieuw portret van den Schrijver.

Prijs 30 Cents.

Amsterdam—Pretoria.

**HÖVEKER & WORMSER.**

## Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,

**DAMRAK 60 en DAM 13-15-17.**

Huiskantoren: HILVERSUM, Langestraat.

HAARLEM, Kruisweg 69.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden te DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

**GEREFORMEERD GYMNASIUM,**  
te ZETTEN.

Het 2e TOELATINGS-EXAMEN zal D. V. gehouden worden op Dinsdag 4 Sept. a. s. Men melde zich hiertoe aan vóór den 1en Sept. bij den ondergeteekende.

Aan het Gymnasium is eene Voorbereidingsklasse verbonden.

De Rector

**Dr. F. F. C. FISCHER.**

## SCHOOL TE DIOCIA.

Verantwoording van 1 Juni tot heden: Geref. Kerk Dokkum f 20; Ommen f 2.50; Barneveld f 10; Z. te Amst. f 2.50; Aalten f 2.82; G. te Zut. f 2.50; Breukelen f 2.50; Berlikum f 5; Knapen Vereenig. Vliet. f 2.50; Jong. en Zang Vereenig. Pieterburen f 3.20; Oude-water f 2.50; geocoll. door Brouwer f 14; Dieren f 5; Sneek B f 45.10; Amersfoort f 15; Drachten f 7; IJlst f 4; W. te B. f 10; Hantum f 2; P. te A. f 1.

Totaal ontving ik met veel dank f 1568.60. Wegens vertrek naar Indië draag ik deze zaak over aan Dokter SCHEURER, van Hasseltlaan Apeldoorn. Moge het hem gegeven worden, het benoemde bedrag van 12 milie bijeen te brengen.

PRUIJS.

Apeldoorn, 15 Augustus 1906.

**R. C. VERWEIJCK,**

Vragenboekje op de Leerplichtwet

ten dienste van ouders, onderwijzers, enz.

Prijs f 0.25.

Amsterdam.

**W. KIRCHNER,**

Uitgever.

**Leerplan voor de Scholen met den Bijbel**

BEWERKT DOOR

**H. LANKAMP.**

1e GEDEELTE

Bijbelsche, Kerk- en Zendingsgeschiedenis

Prijs f 3.75.

Deze herdruk is een nieuwe uitgave, door de uitbreiding van 103 bladz. tot ongeveer 550 bladz.

Het boek is daardoor ook geworden een handleiding voor den onderwijzer bij zijn onderwijs in de bijbelsche geschiedenis.

2e GEDEELTE

Geschiedenis des Vaderlands.

Prijs f 1.50.

Amsterdam—Pretoria.

**HÖVEKER & WORMSER.**

**HOMOEOPATHISCHE APOTHEEK**

van ALBERT SOMMER.

Amsterdam, Heiligenweg, hoek Singel.

Grootste Inrichting in Nederland.

Hensels Tonicum, afdoend en beproefd bij Bloedarmoede en Zenuwvraakte. 100 gr. f 1.75; 200 gr. f 1.75.

Purahana Tabletten, uitstekend tegen hardlijvigheid en voor bloedzuivering per flacon f 0.75.

Hamamelis Supporitoria, het eenige afdoende middel bij aambeien per doos f 1.25.

Hamamelis Extract en -Zalf, 50 gram f 0.60; 100 gram f 1.00.

Fucus, Ontvettingsmiddel per flacon f 2.50.

Arnicaaarsol, tegen het nitvallen en vroeg-tijdig grijs worden der haren, in schreeflaas. 100 gr. f 0.80, 150 gr. f 1.10.

Hulsapotheken, praktisch en doelmatig in Korrels. Met handleiding f 5.75.

Strooploeder, tegen zweetende voeten, per strooploeder f 0.50, tegen postw. + f 0.15 franco.

Boek- en Courantdruckerij:

DE ROEVER KROON & JAKEL, Amsterdam.

Dit blad wordt gereed gemaakt door de Administratie van de *Administratieve Inzendingen*, die lat kunnen voor het num

„Dunne hinde heid“

Uitdrukkelijk be betekenis van de, onderdanig zijn, va door een ander ge eigen persoon beze Hij heeft „gehoc sprak het uit, dat dood, het afleggen ping was aan een g gegeven. (Joh. 10 voor zijn jongeren hij sprak en predil van Godswege wa Vader die mij gez en gebod gegeven, ik spreken zal. Het zeg ik alzoo, geli heeft.“ (Joh. 12: 4

Dat is geen spe tooning, maar hoog geweest; een werke aan het Kruis. En om het hoog karakter van deze a aan het hem door scherper te doen u er in dit verband Christus zich aan niettegenstaande hi was“.

Hij was dus in pen, maar hij ver zich zelf en en.

Zoo ging Hij, G staltens van een staat en gehouden te gehoorzamen. E getet, tot hij ten s in den dood“.

Dat gehoorzame van den Christus is geheim. Mijn spijze is, da die mij gezonden l zelf naar deze aard den, zooals een ge zijn koning. Hij is naar eigen indruk len, maar met een gen had, met een zich te houden, me zich in doen en s

Het is alles de besluit te zenden; geeft; die 't gebc levensloop tot in 't als het volbracht i kroont, en uiterma En bij Christus l tot aan het einde, een onvoorwaard derwerping, gehoo Koning ten troon i is slechts interne drijf. Eens toch den Vader „ook e worpen worden, allen“. (1 Cor. 15:

In die gehoorzaa werping van onze meente thans veel wel dat het zoo ondergaan en voel noeg de spannend die zelfonderwerpi rechtvaardigmaking den van ons eige onzen uitgaat.

De emancipatiez des levenden God meester, geen kne harde begrip van i En voorts niets di met zijn God geli gebonden, en gij d bonden. En die li uit zw zin en neig veel teederder, wa het gebod, weg m derdanigheid en alles vanzelf gaar liefde van ons liev ven God.

Zoo zingt men l zoo voelt en belec

Eerst gaat dit d lijdenis, en met he vaardigmaking do saam. Maar dat d de belijdenis weekt dat alles ook! Het bodig, God heeft niet vergeven? W